Midtjyske Studentervæksthuse

Redegørelse vedrørende studenter-væksthusenes arbejde i Region Midtjylland

August 2009

Regionshuset
Viborg
Regional Udvikling
Virksomheds- og kompetenceudvikling

Indholdsfortegnelse

Baggrund 3

Midtjyske studentervæksthuse 5
Business Factory (Herning) 6
Student Entrepreneurship Centre - SEC (Horsens) 7
Ark:Idea (Århus) 8
MidtJysk AnimationsVæksthus - MiJAV (Viborg) 9
IDEA House Århus (Århus) 10
Studentervæksthus Århus (Århus) 11
Innofactory – Det virtuelle studentervæksthus (Virtuelt) 12

Ydelser i de midtjyske Studentervæksthuse 13
Meritgivende fag 14
Workshops og kurser 14
Kontorer, laboratoriefaciliteter og lign. 14
Rådgivning 15
Mentorordning 15
Coaching 15
Iværksætternetværk 15
Matchmaking 16
Tværfagligt miljø 16

Foreløbige erfaringer 17
EBST og IDEA's midtvejsevaluering 17
Resultater 17
Anbefalinger 18
Andre erfaringer og vurderinger fra de midtjyske studentervæksthuse 19

Iværksætteri i uddannelsessystemet 20
IDEA 22
Metodisk/didaktisk tilgang 22
Aktiviteter 23
Selvstændighedsfonden - Young Enterprise 26
Metodisk/didaktisk tilgang 26
Aktiviteter 27
Øresund Entrepreneurship Academy 29
Metodisk/didaktisk tilgang 29
Aktiviteter 30

Bilag 1: Uddybning af baggrund for Vækstforums indsats 31
Bilag 2: Øvrige danske studentervæksthuse 33

Baggrund

Vækstforum har i erhvervsudviklingsstrategien sat som mål, at den regionale iværksætterkultur skal styrkes med henblik på en langsigtet påvirkning af etableringsraten – altså at flere vælger at blive selvstændige.
Et delmål er i denne sammenhæng en styrkelse af iværksætterkulturen i uddannelsessystemet gennem en indsats for at gøre iværksætteri til en integreret del af uddannelsesforløbet på alle niveauer. Målet er dermed at sikre, at alle studerende stifter bekendtskab med iværksætteri i forbindelse med deres uddannelse.

Indsatsen er vigtig, da uddannelsessystemet spiller en vigtig rolle i udviklingen af iværksætterkulturen og skabelsen af iværksættere. Uddannelsessystemet skal derfor i højere grad motivere og udvikle de studerendes kompetencer i at starte egen virksomhed – blandt andet gennem udvikling af de studerendes generelle kompetencer indenfor kreativitet og innovation. (Se bilag 1 for en uddybning af baggrunden for Vækstforums indsats)

Vækstforums indsats er primært rettet mod de videregående uddannelser og i mindre grad mod ungdomsuddannelserne.

Der er to overordnede elementer i Vækstforums indsats for at styrke iværksætterkulturen i uddannelsessystemet:

Etablering af miljøer til ideudvikling og realisering af bæredygtige forretningsideer	**Udbredelse og koordinering af iværksætteri i undervisningen**
Formål: At styrke iværksætterpotentialet blandt studerende og forbedre deres muligheder for at udvikle og afprøve en forretningsidé	**Formål:** At sikre spredning og udvikling af iværksætterinitiativer på de videregående uddannelsesinstitutioner
Middel: Støtte etableringen af Studentervæksthuse, der skal: ▪ Give studerende mulighed for at udvikle og afprøve en forretningsidé ▪ Stille kontor, laboratoriefaciliteter og lign. til rådighed ▪ Stille faglig rådgivning og sparring ved forskere og undervisere til rådighed ▪ Tilbyde rådgivning om forretningsudvikling og virksomhedsstart - f.eks. rådgivning i forbindelse med udarbejdelse af forretningsplan ▪ Tilbyde mentorordninger ▪ Tilbyde kompetenceudvikling indenfor iværksætteri og virksomhedsdrift ▪ Formidle kontakt til relevante samarbejdsparter - f.eks. Væksthus Midtjylland, Innovationsmiljøer mv. ▪ Formidle Region Midtjyllands specialiserede rådgivningstilbud til vækstiværksættere ▪ Brande miljøerne overfor eksisterende virksomheder med henblik på at få eksisterende virksomheder til at bruge studentervæksthusene til udvikling og gennemførelse af nye ideer	**Middel:** Støtte til en øget regional forankring af IDEA, der skal: ▪ Igangsætte nye initiativer til fremme af iværksætteri på de enkelte uddannelsesinstitutioner - herunder udvikling af undervisningsmetoder og undervisningsmateriale ▪ Gennemføre fællesaktiviteter – f.eks. regionale iværksætterdage, konkurrencer, udarbejdelse af regional iværksættercasesamling ▪ Etablere et undervisernetværk og kompetenceudvikling af undervisere ▪ Udveksle best practice uddannelsesinstitutionerne imellem ▪ Skabe overblik over eksisterende instrumenter og udvikling af nye ▪ Sikre et øget samarbejde mellem regionens uddannelsesinstitutioner i relation til entreprenørskab
Bevillinger: Vækstforum: 5.950.047 kr. EU: 5.950.048 kr. Århus Universitet: 1.093.660 kr.	**Bevillinger:** Vækstforum: 2.000.000 kr. EU: 2.000.000 kr.
I alt: 12.993.755 kr.	I alt: 4.000.000 kr.

Under indsatsen "Etablering af miljøer til ideudvikling og realisering af bæredygtige forretningsideer" har Vækstforum bevilget midler til etablering af tre studentervæksthuse. To af disse er traditionelle fysiske studentervæksthuse etableret i tilknytning til videregående uddannelsesinstitutioner i henholdsvis Århus og Viborg. Som supplement hertil bliver der afprøvet en model for et "Virtuelt studentervæksthus" der udvikles af Erhvervsakademi Dania i Randers.

Vækstforum har i forlængelse af etableringen af de tre studentervæksthuse endvidere støttet Studenterhus Århus med 600.000 kr. til blandt andet afvikling af forskellige tværfaglige iværksætterarrangementer. Studenterhus Århus besidder en god tværfaglig platform, der egner sig godt som bindeled mellem studerende fra forskellige uddannelsesinstitutioner og mellem studerende og virksomheder. Studenterhuset Århus skal planlægge og afvikle de enkelte arrangementer i samarbejde med øvrige relevante aktører – herunder studentervæksthusene i Århus. Formålet og hensigten med at støtte Studenterhus Århus er således primært at:

- Øge interaktionen mellem iværksætterinteresserede studerende fra forskellige uddannelsesinstitutioner med henblik på at skabe flere tværfaglige iværksætterteams
- Styrke samarbejdet mellem de enkelte studentervæksthuse i Århus

Midtjyske studentervæksthuse

Der er i Region Midtjylland etableret seks traditionelle fysiske studentervæksthuse samt et virtuelt studentervæksthus, der er tilgængelig for studerende på videregående uddannelser i hele Region Midtjylland. (Se bilag 2 for en oversigt over de øvrige danske studentervæksthuse)

Kortet viser placeringen af de 7 studentervæksthuse.

I de følgende afsnit gives en beskrivelse af de enkelte studentervæksthuse. Beskrivelserne er udarbejdet af de enkelte studentervæksthuse.

Business Factory (Herning)

Etableringsår:	2005
Etableret af:	Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen (AU-HIH) i Herning
Målgruppe:	Studerende primært fra AU-HIH
Bevillinger:	2,1 mio. fra EBST i 2005

www.businessfactory.dk

Business Factory er et hjørne af Aarhus Universitet i Herning, der søger at styrke innovations- og iværksætterlysten samt inspirerer og hjælper studerende til at skabe fremtidens virksomheder.

Gennem specialiserede undervisningsforløb, coaching og rådgivning skaber vi, sammen med stærke partnere fra erhvervsliv og forskningsmiljø, rammerne for vores studerendes virksomheder – og siden etableringen i 2005 er mere end 20 virksomheder startet med afsæt i Business Factory.

Vi har et klart motto vi arbejder efter, og som naturligvis er udtrykt i vores logo: ”Initiatori nulla hora praematura” – ”det er aldrig for tidligt at blive iværksætter”. Derfor er langt den største del af vores aktiviteter indlejret som en naturlig og meritgivende del af alle uddannelsesretninger så snart de starter på AU-HIH.

Innovation, forretningsplanlægning og virksomhedsstart hænger naturligt sammen, derfor deltager samtlige af vores 2. semester dagstuderende på et obligatorisk 5 ects-point fag i ”tværfaglig innovation”. Dette er en blanding af en internationalt orienteret innovationcamp og et undervisningsforløb i innovation og forretningsforståelse.

Når de innovative idéer så begynder at boble frem i løbet af studietiden, stå BF klar med en komplet pakke af muligheder i form af valgfag og/eller længerevarende studieforløb i forretningsplanlægning og virksomhedsudvikling. Vi kan hjælpe med alt fra idésparring til rådgivning og vejledning i vækststrategier i kørende virksomheder…

Case virksomheder fra Business Factory:

Trading Food	Online B2B handel af pålæg og delikatesser	www.tradingfood.dk
Stepfo	3D billeder til hjemmesider	www.stepfo.dk
Illux	Kundetilpasset fotokunst	www.illux.dk
Flexitechs	Nyt patenteret embalagesikringssystem	www.flexitecs.dk
V2 Tobacco	Produktion og salg af snus	www.v2tobacco.dk

Se mange flere case virksomheder på: www.businessfactory.dk

Student Entrepreneurship Centre - SEC (Horsens)

Etableringsår:	2006
Etableret af:	VIA University College i Horsens
Målgruppe:	Studerende, dimittender og ansatte ved VIA University College
Bevillinger:	400.000 fra IDEA Syd i 2005 1,9 mio. fra EBST i 2006

www.viauc.dk/sec samt www.idea-house.dk/da-dk/Huse/Horsens.aspx

SEC har som mål at fremme iværksætteri og entreprenant adfærd hos studerende og undervisere og dermed bidrage til vækst og erhvervsudvikling i regionen.
Der skelnes mellem tre målgrupper (jf. midtvejsrapporten fra EBST og IDEA): De nysgerrige, de seriøse og iværksætterne. I studentervæksthusets første år var fokus på tilbud til de studerende i den sidste kategori. Efterfølgende er indsatsen udvidet således, at der er tilbud til alle tre kategorier. Dels med det formål, at skabe nysgerrighed og interesse, og dels med det formål at skabe sammenhæng til aktiviteterne på uddannelserne, som gør studentervæksthuset synligt for de studerende.

- Alle studerende deltager i løbet af uddannelsen i innovationsugen, Return Ticket to Uncharted Territory, hvor de på tværs af uddannelser løser en opgave stillet af en virksomhed eller institution. Innovationsugen har deltagelse af 300-350 studerende pr. år.
- De studerende, der ønsker at vide mere om idé og forretningsudvikling kan deltage i IDEA Pilot og Business Pilot, der hvert semester udbydes som valgfag (a 5 ECTS). Desuden tilbydes korte Tool-Training workshops, inspirationsmøder med iværksættere o. lign. De ECTS givende aktiviteter har mellem 15 og 40 deltagere pr. semester. De øvrige arrangementer har meget varierende tilslutning.
- Når de studerende kommer til etableringsfasen tilbyder SEC sparring og vejledning og i samarbejde med lokale iværksætterrådgivere og Væksthus Midtjylland specialrådgivning. Der er tilbud om kontor- og mødefaciliteter. Det har tidligere været placeret i First Office i Horsens midtby, men flyttes nu til Vitus Bering Innovation Park og bliver dermed placeret sammen med uddannelserne. Der er etableret aftale med virksomheder som stiller sig til rådighed for kortere praktikforløb, hvor studerende kan arbejde med temaer, som de forventer at få brug for i egen virksomhed. Ingen studerende har ønsket at benytte dette tilbud.

Case virksomheder fra SEC:

ITB Technologies	Software- og forretningsudvikling af administrative systemer	www.itb-tech.dk
Aro Marketing	Duftmarketing - inspireret fra Martin Lindstrøms bog om sense Marketing	www.aromarketing.dk
Aptus-solutions	IT-ydelser indenfor SMS Marketing, Web-udvikling og Applikations-udvikling	www.aptus-solutions.dk
Unavngiven	Koncept til passivhus	
Unavngiven	Koncept til opsamling og genanvendelse af regnvand	

Ark:Idea (Århus)

Etableringsår:	2007
Etableret af:	Arkitektskolen i Århus
Målgruppe:	Studerende ved Arkitektskolen
Bevillinger:	2 mio. fra EBST i 2007

ARK:IDEA
Studentervæksthus for iværksætterspirer

http://rum1.aarch.dk/index.php?id=106035

Selvstændighed! Selvtillid! Succesoplevelser! – 3 gode ord, som beskriver hvad vi gerne vil bidrage med, gennem studentervæksthuset Ark:Idea.

Vores mål er at give studerende rum til:

- Viden, inspiration og holdningsdannelse omkring det at være entrepreneur og intrapreneur!
- Handlekraft og evnen til at forcere spændet mellem viden og handling
- Evne til at anvende netværk som professionel kompetence!
- Erfaring fra tværfagligt samarbejde!

Deltagerne i Ark:Idea får tilbudt følgende:

- Professionel coaching
- Afklaring af personlige forudsætninger for at drive egen virksomhed, eller for at lade være!
- Kontorplads i inspirerende kontormiljø med mødelokale, netværk, tekøkken mm.
- Samvær og videndeling med andre innovative iværksætterspirer
- Et professionelt iværksætternetværk
- En række workshops med en bred vifte af relevante redskaber og viden
- Professionel virksomhedsrådgivning og udvikling af din idés forretningspotentiale
- Faglig sparring med en personlig mentor fra det private erhvervsliv

50 studerende har været en del af Ark:Idea, og projektet fortsætter ud over bevillingsperioden.
Fra 2010 er Ark:Idea på Arkitektskolens budget som en del af en vifte af tilbud inden for innovation og iværksætteri, i regi af skolen karrierecenter.

Citat fra deltagere i Ark:Idea:

"Igennem Ark:Idea har vi fået den rygdækning, der skulle til for at turde og kaste os ud i projektet om at starte vores egen virksomhed. Vi har simpelthen fået mod til at prøve. Vi har fået gode råd og tips og i det hele taget forskellige former for vejledning i det at starte virksomhed op; udformning af budget og andre af den slags praktiske ting. Og så har vi jo fået en mentor, som vi har haft meget glæde af. Det har betydet, at vi nu har startet vores egen virksomhed - eller vi er i hvert fald undervejs. Vi mangler faktisk bare at få vores cvr-nummer."

Rune Sanggård Andersen, Anne Elsvaag og Jonas Pedersen

MidtJysk AnimationsVæksthus - MiJAV (Viborg)

Etableringsår:	2007
Etableret af:	Midtjysk Animationsværksted i Viborg
Målgruppe:	Studerende ved Midtjysk Animationsværksted samt iværksættere indenfor andre animationsrelaterede fag
Bevillinger:	1,95 mio. fra Vækstforum i 2007 1,95 mio. fra EU i 2007

www.animwork.dk/default.asp?ID=704

MiJAV er et studentervæksthus, hvor nuværende og tidligere studerende ved The Animation Workshop i Viborg kan registrere deres virksomhed og få hjælp, råd og vejledning til alt hvad, der har med opstart og drift af virksomhed at gøre.

MiJAV er også et forum, hvor andre virksomheder kan henvende sig med kreative opgaver af snart sagt enhver art og få dem løst på en måde, de måske ikke havde forestillet sig.

MiJAV er etableret for både at fastholde og udvikle miljøet omkring The Animation Workshop og skabe grobund for, at nye virksomheder inden for animations-branchen vil etablere sig i området.

MiJAV arrangerer selv en række workshops og foredrag om iværksætteri og har et meget velfungerende samarbejde med ViborgEgnens Erhvervsråd om diverse rådgivnings- og afklaringsforløb.

MiJAV har også selv alle antenner ude, deltager i netværksprojekter og tager initiativ til at sætte andre i gang – alt sammen for at have fingeren på pulsen og give brugerne mulighed for at møde forskellige markante iværksættere fra animationens verden såvel som potentielle kunder.

MiJAV har en portfolio fra hver virksomhed eller studerende, der er registreret og tegninger herfra bliver brugt til markedsføring af de unge virksomheder. Via MiJAV's hjemmeside kan interesserede hurtigt danne sig et overblik over de forskellige virksomheder i væksthuset.

Case virksomheder fra MiJAV:

JeanetteAnimation	Animation, illustration	www.jeanetteanimation.blogspot.com
Sylvester Studios	Animation, illustration, storyboards	www.sylvesterrishoj.blogspot.com
Lars Kristian Sunde	Animation, illustration	www.larsassin.blogspot.com
Jodyojody	Animation, illustration	www.jodyojody.wordpress.com

Se mange flere case virksomheder på: www.animwork.dk/Default.asp?ID=710

IDEA House Århus (Århus)

Etableringsår:	2009
Etableret af:	Erhvervsakademi Århus i Viby
Målgruppe:	Studerende og dimittender fra korte videregående uddannelser hele Region Midtjylland og Region Nordjylland
Bevillinger:	

www.idea-house.dk/da-dk/Huse/%C3%85rhus/IDEA_House_Aarhus.aspx

Idea House Århus er et nyetableret væksthus (åbnede d. 16. januar 2009). Fra start har der været fokus på at få "brugt" huset, altså at få unge virksomheder til at udnytte de faciliteter og kvadratmetre, der er til rådighed. De 5 pladser var udnyttet fra start. Vi er stadig i en opstartsfase…

Huset og aktiviteter, som udspringer af dette, er som udgangspunkt åbent for alle studerende fra de videregående uddannelser. "Beboerne" kommer dog i øjeblikket udelukkende fra de kortere eller mellemlange uddannelser. Det er vigtigt, at flere uddannelser er repræsenteret. Beboerne har alle etableret virksomhed eller er i færd hermed.

Alle virksomheder (nuværende beboere) er blevet "opsagt" pr. 1/9 2009 men er velkomne til at genansøge om en plads i huset. Der er flere nye potentielle indflyttere, der gerne vil have en plads i det kommende semester/skoleår.

Som udgangspunkt låner virksomheden en kontorplads 6 mdr. ad gangen. Vurderingen sker på grundlag af virksomhedens udvikling og dens brug af faciliteterne. Det vigtigste indsatsområde i den kommende periode er at få skabt en stemning af dynamik og begejstring. Et sted, hvor idéer spirer og vokser.

Brugere af Idea House har mulighed for sparring med fagfolk fra mange fagområder. Derudover er der mulighed for at trække på husets netværk samt få tilknyttet en mentor.

Af nuværende beboere er Mensa Heating længst fremme. De har udviklet og produceret en alternativ terrassevarmer, der er monteret under bordet (i bordbenet). Den bliver i øjeblikket testet af caféer i Århus midtby. Produktet sparer både på Co2 udslip og kroner. Virksomheden har fået et større kapitalindskud af Østjysk Innovation.

Case virksomheder fra IDEA House Århus:

Mensa Heating	Co2 besparende terrassevarmer til montering under terrassebordet	www.mensaheating.com

Studentervæksthus Århus (Århus)

Etableringsår:	2009
Etableret af:	Århus Universitet
Målgruppe:	Studerende på bachelor- og kandidatniveau i Århus området
Bevillinger:	3,25 mio. fra Vækstforum i 2008 3,25 mio. fra EU i 2008 1,1 mio. fra Århus Universitet i 2008

STUDENTERVÆKSTHUS ÅRHUS

www.studentervaeksthus.au.dk

Studentervæksthus Århus er et tværdisciplinært studentervæksthus for alle bachelor- og kandidatstuderende i Århus.

Vores fokus er at skabe et studentervæksthus, hvor de studerende kan møde studerende med andre fagligheder som udgangspunkt for radikal innovation – og dermed værdiskabelse.

Vi tilbyder to forskellige processer med tilknyttede produkter:

1. Sand Box
For studerende, der ønsker en personlig afklaring af, hvorvidt iværksætteri og entrepreneurship er noget for dem, og hvordan de kan sætte deres foretagsomhed i spil sammen med andre. Outputtet er en personlig udviklingsplan, herunder en plan for den studerendes videre arbejde med entrepreneurship. Indretningen og kreative it-værktøjer understøtter det eksperimenterende element. De studerende tilknyttes en coach og tilbydes relevante og inspirerende vidensinput.

2. Take Off
Take Off er for studerende, der har besluttet sig for at arbejde frem mod at etablere egen virksomhed. Enten har de idéen – eller en kompetence at byde ind med. I Take Off matches idéer med kompetencer. Outputtet er kvalificerede forretninger eller færdigudviklede koncepter. I mødet med andre studerende bygges "organisationen" op omkring idéen. Der tilbydes "businesslike" arbejdsfaciliteter og mødelokaler for kunde- og leverandørmøder. De studerende tilknyttes en coach og efter behov en mentor, ligesom der er adgang til vidensinput.

Case virksomheder fra InnoCamp Katrinebjerg:

Aconiac	Rådgivning vedr. IT-sikkerhed	www.aconiac.dk
inaudio	Lydbranding og lyddesign	www.inaudio.dk
Etnovator	Optimering af medicinalindustriens produkter vha brugerdrevet innovation	www.etnovator.dk
Mangospot	Brugergeneret kulturguide	www.mangospot.dk
Trustpilot	Bedømmelse af hjemmesider på baggrund af ankenævnssager, medieomtale og brugerfeedback	www.trustpilot.dk

Se mange flere case virksomheder på: www.cfe.au.dk

Innofactory – Det virtuelle studentervæksthus (Virtuelt)

Etableringsår:	2007
Etableret af:	Erhvervsakademi Dania i Randers
Målgruppe:	Studerende på videregående uddannelser i hele Region Midtjylland
Bevillinger:	0,75 mio. fra Vækstforum i 2007 0,75 mio. fra EU i 2007

www.innofactory.dk

Innofactory er èn virtuel indgang til serviceydelser, rådgivning, sparring og networking for studerende, der studere og arbejder med iværksætteri og innovation ved de videregående uddannelser i Region Midtjylland. Innofactory er Region Midtjyllands virtuelle studentervæksthus og indgår i en større indsats, der skal styrke iværksætterkulturen i det regionale uddannelsessystem og motivere og kvalificere de studerende til at vælge en karriere som selvstændige.
På innofactory.dk tilbydes de studerende en række virtuelle serviceydelser vedrørende bl.a. etablering af virksomhed og ideudvikling og her kan de studerende finde sammen med andre studerende på tværs af fag og geografi. Det Virtuelle Studentervæksthus er træfpunktet, hvor studerende med gode ideer fra hele regionen mødes, udveksler ideer og går sammen i partnerskaber, så de gode ideer får den bedst mulige opstart.
Innofactory er udviklet i tæt samarbejde med brugerne - de studerende og undervisere ved regionens videregående uddannelser. Sitet videreudvikles i løbet af 2009/2010 i tæt samarbejde med brugerne. Det Virtuelle Studentervæksthus er eksempelvis blevet integreret som en obligatorisk del af den årlige "Innovation CUP Dania" og forventes løbende at blive integreret i såvel undervisning som lignende arrangementer ved regionens videregående uddannelser.
Projektet ledes af Erhvervsakademi Dania og Det Virtuelle Studentervæksthus indgår i et tæt gensidigt samarbejde med bl.a. regionens fysiske studentervæksthuse, uddannelsesinstitutioner og iværksætter-/erhvervscentre.

Yderligere information kan fås ved at kontakte projektleder Trine Vester-Sørensen (tve@hsminerva.dk) eller retor Lis Randa (lra@edania.dk).

Ydelser i de midtjyske Studentervæksthuse

Trods flere lighedspunkter mellem de midtjyske studentervæksthuse er der dog også visse forskelle i hvilke konkrete ydelser de tilbyder deres respektive målgrupper.

Fem af de syv midtjyske studentervæksthuse er etableret på baggrund af bevillinger fra enten EBST eller Vækstforum. Ydelserne i disse studentervæksthuse er specialdesignede til de enkelte huses målgrupper og adskiller sig på denne baggrund fra ydelserne i SEC og IDEA House Århus, der begge har valgt at anvende studentervæksthus-konceptet IDEA House, som er udviklet af IDEA. I praksis betyder dette at ydelserne og tilbuddene i SEC og IDEA House Århus tager udgangspunkt i samme skabelon og derfor på flere punkter er stort set identiske.

Nedenstående tabel illustrerer en umiddelbar sammenligning af studentervæksthusenes ydelser og tilbud.

	Business Factory	Student Entrepreneurship Centre, SEC	Ark:Idea	Midtjysk Animationsværksted, MiJAV	IDEA House Århus	Studentervæksthus Århus	InnoFactory (virtuelt)
Meritgivende fag i iværksætteri og virksomhedsdrift	x	x		x			
Kurser og workshops om iværksætteri og virksomhedsdrift		x	x	x	x	x	
Kontorer, laboratoriefaciliteter og lign.	x	x	x	x	x	x	
Rådgivning om forretningsudvikling og virksomhedsstart	x	x	x	x	x	x	x
Mentorordning	x		x	x	x	x	x
Coaching og afklaring af personlige forudsætninger	x	x	x	x		x	
Iværksætternetværk	x	x	x	x	x	x	x
Matchmaking – aktiv parring af iværksætterspirer	x					x	x
Tværfagligt miljø – mødested for flere uddannelsesretninger	x	x			x	x	x
Sparring målrettet deltagelse i Venture Cup o.lign.	x	x			x	x	x

Tabellen er uddybet i de følgende afsnit.

Meritgivende fag

”Meritgivende fag i iværksætteri og virksomhedsdrift” er fag, som de studerende kan tage under samme forudsætninger som de øvrige fag på deres studie. Fagene tæller således med i studiets samlede ECTS-regnskab, og der er adgangskrav, som de studerende skal opfylde, for at kunne blive optaget på faget. Et eksempel herpå er Business Factory, der tilbyder de studerende ved HIH i Herning et specialiseringsforløb til deres 7-9 semester. Studieformen varierer i hvert semester fra udarbejdelse af en forretningsplan i 7. semester til en realisering af forretningen og en eventuel fremstilling af prototyper, tests osv. i 9. semester. Hvert semester afsluttes med en mundtlig eksamen, hvor et springboard evaluerer de studerendes arbejde.
Et andet godt eksempel er SEC i Horsens, der udbyder IDEAs konceptprogrammer: Idea Pilot, Business Pilot og Co Pilot som valgfag. Idea Pilot er en simulator for forretningsidéer, hvor de studerende udvikler sin egen forretningsidé uden, at den nødvendigvis skal realiseres med det samme. Business Pilot ligger i forlængelse af Idea Pilot og er udviklet til de studerende, som allerede har en forretningsidé, som de ønsker at teste og arbejde videre med. Parallelt med Idea Pilot og Business Pilot er Co Pilot udviklet til de studerende, der gerne vil videreudvikle på andres idéer - primært ideer i samarbejde med eksisterende virksomheder. Som Co Pilot arbejder de studerende således på en forretningsidé, som en virksomhed eller en iværksætter har indleveret til IDEA House, og som de ønsker videreudviklet til et flyvefærdigt forretningskoncept.

Workshops og kurser

”Workshops og kurser om iværksætteri og virksomhedsdrift” kan i modsætning til de meritgivende fag, ikke tælles med i de studerendes samlede ECTS-regnskab. De studerende kan i stedet tage disse ved siden af studiet som et supplement til deres egentlige uddannelse. Workshops’ene er typisk endagsforestillinger eller et kortere forløb af temaworkshops. Et eksempel herpå er Ark:Idea, der løbende tilbyder de tilknyttede studerende forskellige workshops, med fokus på innovation, start af egen virksomhed og lign. Ark:Idea holder endvidere løbende åbne arrangementer, der er for alle interesserede studerende. Temaerne for disse arrangementer varierer fra gang til gang og har blandt andet omhandlet brugerdreven innovation, projektledelse, internationalisering mv.

Kontorer, laboratoriefaciliteter og lign.

”Kontorer, laboratoriefaciliteter og lign.” er arbejdspladser i studentervæksthuset, som de studerende kan ansøge om at få adgang til at bruge. En sådan arbejdsplads giver ikke kun adgang til kontorfaciliteter, men også adgang til et inspirerende iværksættermiljø og mulighed for rådgivning, coaching og sparring med dedikerede rådgivere og mentorer. Et eksempel herpå er Ark:Idea, hvor studerende kan ansøge om at få adgang til kontorfaciliteter, hvorfra de studerende kan arbejde med udvikling

og etablering af deres forretningside, afholde møder med potentielle forretningspartnere mv.

Rådgivning

"Rådgivning om forretningsudvikling og virksomhedsstart" er et gratis tilbud til alle studerende, der tænker på at starte egen virksomhed; men som mangler inspiration, afklaring eller anden hjælp til at komme i gang. Et eksempel herpå et Business Factory, hvor alle studerende blandt andet har mulighed for at få screenet deres ideer, at få hjælp til at virkeliggøre ideerne og udarbejde en forretningsplan og med at skaffe venture kapital.

Mentorordning

"Mentorordning" er et forløb, hvor de studerende tilbydes at få tilknyttet en mentor, der matches til de iværksætterudfordringer, de enkelte studerende eller enkelte teams står overfor. Mentorerne er typisk lignende virksomheder, der på baggrund af deres erfaring kan give de studerende råd og sparring i forbindelse med opstart. Et eksempel herpå er MiJAV, hvis mentorkorps både består af nuværende brugere/virksomheder i studentervæksthuset og andre etablerede virksomheder indenfor relevante brancher.

Coaching

"Coaching" er et tilbud om personlighedsafklaring, som de iværksætterinteresserede studerende kan få tilbudt. De studerende kan gennem coaching få afklaret deres personlige kompetencer og -svagheder. Dette kan inden virksomhedsopstart være en stor hjælp i forbindelse med realiseringsovervejelser og forventningsafstemning i iværksætterteams. Ligeledes kan det både før og efter virksomhedsopstart bidrage til at belyse, indenfor hvilke områder de enkelte iværksættere skal søge støtte.
Som eksempel har Business Factory tilknyttet en erhvervspsykolog, der gennem personlige samtaler har til opgave at afklare kompetencer og svagheder hos de enkelte teammedlemmer, samt at visualisere de mest konstruktive måder, at tackle de daglige udfordringer på.

Iværksætternetværk

"Iværksætternetværk" er faglige fællesskaber, hvor iværksætterinteresserede studerende kan mødes og sparre, erfaringsudveksle osv. Iværksætternetværket etableres mere eller mindre automatisk i et studentervæksthusmiljø, hvor iværksætterinteresserede studerende sidder side om side og arbejder med hver deres iværksætterprojekt. Således vurderes det også, at alle studentervæksthuse i større eller mindre grad udgør en netværksfordrende ramme og dermed fordrer dannelsen af udbytterige iværksætternetværk.

Matchmaking

”Matchmaking – aktiv parring af iværksætterspirer” er blandt andet et tilbud til de iværksætterinteresserede studerende, der ikke nødvendigvis selv har en idé, men som har en iværksætter i maven. Gennem matchmaking bliver disse studerende teamet op med studerende, der hár en ide, men som måske mangler de rette kompetencer eller ønsker en projektpartner. Som eksempel tilbyder Business Factory at hjælpe med at matche studerende med en forretningsidé med teammedlemmer, der ikke nødvendigvis har en idé selv, men har en iværksætter i maven. Teammedlemmerne matches, i samarbejde med Business Factory med henblik på at etablere de mest kompetente teams. I forbindelse med teamsammensætningen bliver alle vurderet både ud fra faglige kvalifikationer og personlige kompetencer.

Tværfagligt miljø

”Tværfagligt miljø – mødested for flere uddannelsesretninger” er et udtryk for, at studentervæksthuset tiltrækker studerende fra flere forskellige uddannelsesretninger, hvilket danner god basis for dannelsen af tværfaglige iværksættergrupper. Tværfaglige iværksættergrupper er ikke et mål i sig selv. Men tværfaglige iværksættergrupper besidder ofte en ganske speciel dynamik, der virker fordrende for blandt andet mulighedsidentificering og ideudvikling. Som eksempel er målgruppen for Business Factory både handels- og ingeniørhøjskolestuderende. Denne sammensætning kombineret med studentervæksthusets Matchmaking betyder, at der er gode muligheder for at danne nogle spændende iværksættergrupper, hvor eksempelvis ingeniørernes tekniske kompetencer parres med handelsmændenes markedsforståelse.

Foreløbige erfaringer

Da studentervæksthuse er et relativt nyt fænomen foreligger der kun i begrænset omfang officielle erfaringer og evalueringer af studentervæksthusenes arbejde.

EBST og IDEA's midtvejsevaluering

Den mest omfattende undersøgelse er gennemført af Erhvervs og Byggestyrelsen og Iværksætterakademiet IDEA i december 2007 i form af en midtvejsevaluering af 10 studentervæksthuse i Danmark.

De 10 midtvejsevaluerede studentervæksthuse var:

- Væksthus+ (DTU, Lyngby)
- Innocamp Katrinebjerg (AU, Århus N)
- Katalyst (KU Hum., København S)
- Business Factory (AU-HIH, Herning)
- SEA Inkubatorordningen (AAU, Aalborg) (2 stk.)
- IDEA House – Kolding
- IDEA House –Odense
- IDEA House –Horsens + Cash (Via University College, Horsens)
- IDEA House –Esbjerg

Midtvejsevalueringen konkluderer overordnet set, at studentervæksthusene er kommet fint fra start, men at samarbejdet på tværs bør styrkes for at skabe den nødvendige synergi.

Resultater

Af de mere interessante resultater i evalueringen er blandt andet at:

- 68,8 % af brugerne ser enten deres studium i en ny og bredere kontekst, og/eller mener at deres studium bliver mere effektivt.
- 82 % af brugerne oplever, at studentervæksthuset har øget deres motivation til at arbejde videre med iværksætteri.
- 6,7 % af brugerne overvejer at droppe deres studium og fokusere på iværksætteri.
- 82,8 % af brugerne vil anbefale andre at gøre brug af væksthuset.
- 67 virksomheder er etableret hos de 10 væksthuse i perioden. Antallet af opstarter vurderes at være et tilfredsstillende niveau. Den nærmere fordeling af virksomhedsetableringerne fremgår af nedenstående tabel:

Væksthus	Antal etablerede virksomheder	Antal brugere	Antal forretningsplaner	Etableret
IDEA-House, Esbjerg	4	72	12	05-09-2006
IDEA-House, Horsens	3	39	-	01-12-2006
IDEA-House, Odense	10	55	-	01-09-2006
IDEA-House, Kolding	5	538	-	09-02-2006
SEA Inkubatorordningen, AAU	9	96	-	29-06-2005
Business Factory, AU-HIH	11	(mange)	50-60	01-02-2005
Katalyst, KU Hum.	10	35	-	01-12-2006
Innocamp Katrinebjerg, AU	15	25	115	09-06-2006
Væksthus+, DTU	-	332	103	01-01-2005
I alt	**67**	**1.192**	**130***	

*det har ikke været muligt at finde eksakte tal for det nøjagtige antal, men estimeret har 3-400 brugere udarbejdet konkrete forretningsplaner.

Anbefalinger

Midtvejsevalueringen kommer endvidere med en række anbefalinger – herunder at:

- Samtlige studerende bør gennemgå et ECTS-givende kursus i entreprenørskab.
- De studerendes bør tidligt i deres uddannelse starte på forløb i studentervæksthusene, således at der er god mulighed for at modne og trykprøve en forretningside.
- Studentervæksthusene kan med fordel placeres væk fra studiemiljøet og gerne sammen med en klynge af andre iværksættere og relevante organisationer.
- Mentorer skal være efter Just-in-time princippet og dække individuelle behov. Der kan evt. med fordel skabes landsdækkende mentorkorps, som kan dække alle huse.
- Der bør etableres et centralt tracking system, som gør det muligt at følge brugerne og virksomhedernes udvikling – og dermed den reelle effekt - over tid.
- Der bør ikke kun måles på antal iværksættere; men snarere på antal kursusdeltagere, deltagernes uddannelsesmæssige sammensætning og antal forretningsplaner.
- Brugerne skal inddrages i markedsføringen. Magasiner, nyhedsbreve og hjemmeside skal prioriteres og eventuelt laves fælles for alle studentervæksthuse.
- Der kan med fordel udvikles en overbygning til studentervæksthusene – evt. i form af tætte samarbejdsrelationer med eksterne iværksætterhuse.

Gengivet citat fra Forsknings- og Innovationsstyrelsens slutevaluering af IDEA:

"Der er slet ingen tvivl om, at studerende, der kommer i studentervæksthuset, har langt bedre forudsætninger fremover, også selv om de ikke bliver iværksættere. Vi bliver bedre lønmodtagere af det, fordi vi lærer at tænke som intraprenører."

En Studerende

Andre erfaringer og subjektive vurderinger fra midtjyske studentervæksthuse

De positive tendenser, der fremlægges i EBST og IDEAs midtvejsevaluering, bliver bekræftet når man spørger ind til de enkelte midtjyske studentervæksthuses erfaringer.

Således mener eksempelvis Business Factory at ca. 25 % af de omkring 50-100 studerende, der årligt deltager i studentervæksthusets forløb, etablerer virksomhed. Endvidere vurderer Business Factory, at næsten alle deres virksomhedsetableringer overlever over en toårig periode.
Et andet eksempel er Ark:Idea, der ved etableringen af studentervæksthuset havde et succeskriteriet om at have 20 siddende studerende over en toårig periode. De studerende har imidlertid vis langt større interesse end forventet, hvorfor at Ark:Idea efter 1½ år allerede har haft 47 studerende optaget i studentervæksthuset.
Også ved MiJAV betragter man etableringen af studentervæksthuset som en succes med en stor interesse fra såvel studerende som eksterne parter. Siden etableringen er 28 studerende registreret i studentervæksthuset – heraf 14 virksomhedsetableringer, hvilket pænt overstiger måltallet på 3 nye virksomheder i perioden.

Blandt alle de midtjyske studentervæksthuse er der erfaringer for, at et ophold i studentervæksthuset er med til at styrke den studerendes generelle faglighed og karakterniveau. Baggrunden herfor vurderes at være mangeartet. Men tydeligt er det, at de studerende – gennem et projekt i studenterhuset – ofte får en fornyet interesse for studiet gennem et nyt syn på, hvordan den teoretiske viden kan bruges i praksis. Det er således ikke usædvanligt, at studerende, der normalt får middelmådige karakterer, får topkarakter i fag, der relaterer sig til de projekter, som de har kørende i studentervæksthuset.

Selvom alle studentervæksthuse melder om god efterspørgsel fra de studerende vurderes der alligevel at være plads til forbedringer. Som det opsummeres i EBST og IDEAs midtvejsevaluering synes et oplagt indsatsområde blandt andet at være en fokusering på et øget samarbejde mellem de enkelte studentervæksthuse.
Vækstforums tidligere omtalte støtte til Studenterhus Århus i afviklingen af forskellige tværfaglige iværksætterarrangementer er et godt eksempel på et samarbejdsfordrende initiativ, der er blevet varmt modtaget af studentervæksthusene i Århus.
Studentervæksthusene understreger i denne forbindelse, at diversiteten mellem studentervæksthusenes brugergrupper skal tages i betragtning, når samarbejdsfordrende initiativer planlægges. Således har eksempelvis MiJAV erfaring for, at behovet hos deres brugergruppe på mange punkter adskiller sig væsentligt fra behovet hos brugergrupperne i de øvrige midtjyske studentervæksthuse.
Dette ændrer dog ikke ved, at der vurderes at være gode potentialer i flere samarbejdsfordrende initiativer.

Iværksætteri i uddannelsessystemet

Etableringen af studentervæksthuse er et af de konkrete midler, der er blevet brugt til at styrke iværksætteri i uddannelsessystemet og forbedre de studerendes forudsætninger for at udvikle og afprøve en forretningsidé.

På et overordnet plan har Regeringen i globaliseringsplanen sat mål om at fremme entreprenørskab, iværksætteri og innovation i uddannelsessystemet. Udmøntningen af disse mål har i perioden 2004-2006 primært fundet sted ved at tage initiativ til etableringen af tre institutionelle aktører, der har kunnet igangsætte aktiviteter indenfor områderne. De tre aktører er:

- Selvstændighedsfonden – Young Enterprise
- The International Danish Entrepreneurship Academy (IDEA)
- Øresund Entrepreneurship Academy (OEA)

Fælles for de tre aktører er, at de ikke selv udbyder uddannelser, men i stedet udelukkende fokuserer på støtte til udvikling og implementering af entreprenørskab i de forskellige skole-, institutions- og uddannelsesformer.

De tre aktører arbejder alle på at øge kvantiteten, kvaliteten, kompetencer, skabe netværk og sammenhæng i indsatsen, men har forskellige, konkretformulerede mål og målgrupper, såvel niveaumæssigt som geografisk.

Forskellen og overlappet i tre aktørers niveaumæssige og geografiske fokus kan illustreres af nedenstående illustration.

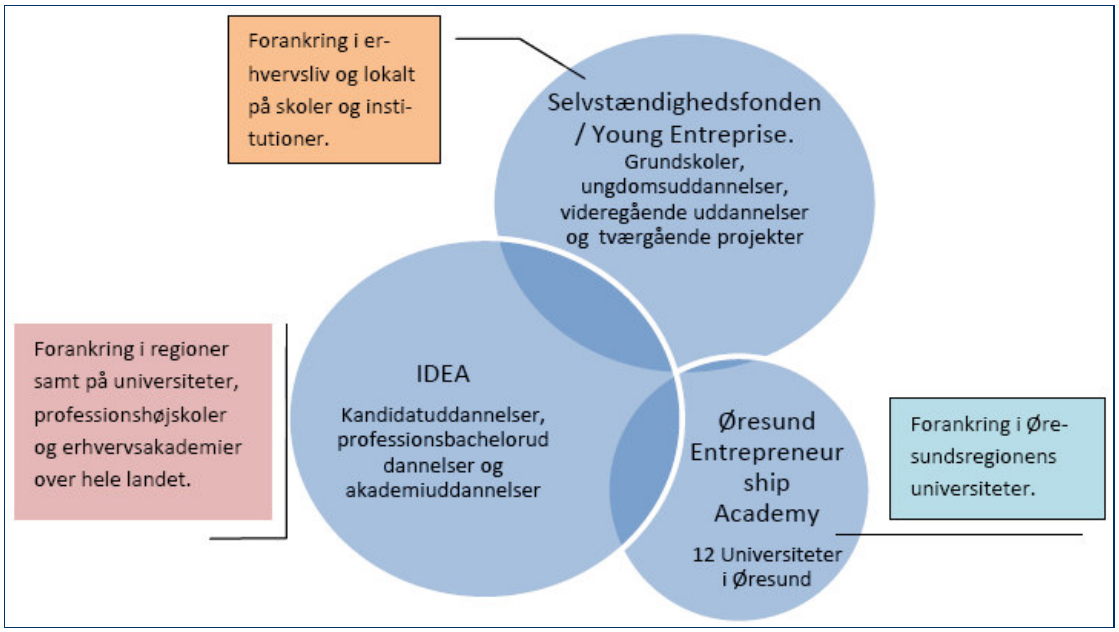

Kilde: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser" udarbejdet for Forsknings- og innovationsstyrelsen i 2008

Som det fremgår af illustrationen er den største umiddelbare forskel at Øresund Entrepreneurship Academy er geografisk og institutionelt afgrænset til at virke inden for de 12 medlemmer af Øresundsuniversitetet. IDEA er afgrænset til de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser og institutioner. Mens Selvstændighedsfonden dækker alle uddannelsesniveauer – dog med klar overvægt af aktiviteter på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau.

De tre aktører er beskrevet yderligere i de følgende afsnit. Beskrivelsen bygger primært på Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser", der giver en god og tilstræbt objektiv sammenligning af de tre aktører.

IDEA

Oprettet:	2005
Målgruppefokus:	Korte, mellemlange og lange videregående uddannelser og institutioner
Geografisk:	Hele landet
Bevillinger (2005-08):	Basisbevilling: 42 mio. Medfinansiering, partnerstøtte mv.: 54 mio.
Bevilling udløber:	Ved udgangen af 2008
Bestyrelsesformand:	Jørgen Mads Clausen

www.idea-denmark.dk

International Danish Entrepreneurship Academy (IDEA) er en netværksorganisation, der indtil videre består af 88 institutioner, organisationer og virksomheder.

IDEA er organiseret med et nationalt sekretariat ved Syddansk Universitet i Kolding og 5 regionale centre med individuelle styregrupper, der er indlejret på forskellige uddannelsesinstitutioner. Hver værtsinstitution har ledelsesbeføjelserne over og ansætter chefen for det pågældende regionale center. Chefen for det regionale center har blandt andet til opgave at udvikle samarbejdet mellem parterne i regionen og at arbejde på at rejse midler til arbejdet.

IDEA fokuserer på universiteterne og de videregående uddannelsesinstitutioner. Her arbejder de for at udvikle de studerendes iværksætterkompetencer og skabe en innovativ læringskultur i verdensklasse. Dette skal føre til flere og mere kompetente iværksættere med viden fra det videregående uddannelsessystem.

Vision
- at udvikle iværksætterkompetencer og innovativ læringskultur i verdensklasse ved de danske universiteter og videregående uddannelsesinstitutioner i tæt samspil med erhvervsvirksomheder og myndigheder.

Mission
- at skabe flere og mere kompetente iværksættere med en viden, der har rødder i det videregående uddannelsessystem
- at skabe en internationalt forankret netværksorganisation, der på en ny, forpligtende og engageret måde bringer forskere, undervisere, rådgivere, investorer og erhvervsledere i samspil.

Kilde: IDEAs hjemmeside

Metodisk/didaktisk tilgang

Ifølge IDEA er der generelt megen forelæsningsdominans på universiteterne og de videregående uddannelsesinstitutioner til trods for at læringseffektiviteten i almindelighed er lav ved denne docerende undervisningsform som ofte fastholder de studerende i en passiv rolle. Dette betyder også at forelæsningsformen er specielt uegnet til et fagområde som innovation/entreprenørskab, hvor de studerende både skal lære om faget og trænes i faget.

Et andet problem relaterer sig ifølge IDEA til dominansen af instrumentelle forretningsplansfag, hvor de studerende lærer noget om finansiering, markedsføring o.l., men ikke ret meget i selve kernen af entreprenørskabsfaget: at identificere/skabe

en (forretnings)idé relateret til en mulighed og tage skridt til at realisere denne idé i praksis. Dette læres mest effektivt ved 'learning-by-doing' kombineret med refleksion og teoretiske input samt 'simuleret praksis' opnået ved cases, iværksætterfortælllinger (story-telling) og øvelser.

De pejlemærker, IDEA har sat op for en anderledes og mere innovativ didaktik og pædagogik, har følgende overskrifter:

- Fremtidsorienteret: Det drejer sig i sin essens ikke om at overføre etableret viden, men om at fange nye idéer og ny viden
- Fleksibel: Undervisningsforløb skal have faste læringsmål, dvs. det de studerende skal kunne efter at have gennemført forløbet, men vejen til målet skal være fleksibel og respektere det unikke læringsforløb der knytter til det specifikke hold studerende
- Erfarings- og handlingsorienteret: Man kan ikke lære at spille klaver ved at læse i en bog. Noget tilsvarende gælder dette fagområde. Teorier, tilgange og forståelser er naturligvis centrale i alle fag ved videregående uddannelser, men skal kombineres med en 'doing' pædagogik og med inspiration fra cases, gæsteforelæsere, virksomhedsbesøg o.l.
- Projekt- og problembaseret: Ved at udfordre de studerende med specifikke projekter og problemer kommer de tættere på 'real life' situationer og kan opnå dybere forståelse og indlevelse i teorierne inden for feltet
- Studenterdrevet: Lærerrollen må ændres fra det docerende til det coachende og de studerende må aktivt tage ansvaret for deres egen læringsproces –
- Eksternt orienteret: Undervisere og studerende må i højere grad forlade uddannelsesinstitutioner med feltarbejde, studiepladser o.l. og inddrage eksterne personer som iværksættere, erhvervsledere, investorer og rådgivere i undervisningen.
- Tværfaglighed: I mange tilfælde øges læringen når studerende fra forskellige studieretninger bringes sammen. Det gælder både idéfasen og den efterfølgende realiseringsfase.

Aktiviteter

IDEAs aktiviteter fremgår af nedenstående tabel. Tabellen bygger på Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser", der har registreret alle IDEAs aktiviteter i perioden fra deres etablering i 2005 til publikationens udarbejdelse medio 2008.

Gennemførte aktiviteter (2005 – medio 2008)	
Konferencer, seminarer og camps:	46 aktiviteter med i alt 4.241 deltagere: ▪ (Med)arrangør af 38 aktiviteter og ydet støtte til yderligere 8
Uddannelsesforløb og andre aktiviteter for undervisere:	20 aktiviteter med i alt >852deltagere: ▪ Deltaget i udviklingen af 2 formelle uddannelser – en international masteruddannelse i Enterpreneurship Education and Training (IMEET) og en diplomuddannelse for undervisere i innovation. ▪ Arrangeret 11 forløb og 1 inspirationsindlæg ▪ Afholdt IDEAs landsdækkende underviser-workshops 3 gange ▪ Uddelt IDEAs underviserpris 3 gange
Uddannelses- og kursustilbud til elever og studerende:	48 aktiviteter med i alt >2.416 deltagere: ▪ Medudvikler af 1 professionsbacheloruddannelse ▪ Medudvikler af 7 fag og kurser på ordinære uddannelser og givet støtte til yderligere 3 ▪ Arrangør af 1 sommerskole og givet støtte til yderligere 4 ▪ Gennemført 32 ekstraordinære forløb
Oplysning og formidling:	20 formidlingsaktiviteter med i alt 13.620 besøgende: ▪ Stort antal foredrag afholdt af IDEAs direktør, udviklingschefer og bestyrelsesmedlemmer ▪ Gennemført 4 aktiviteter, konkurrencer mv. og givet støtte til yderligere 4
Støtte til kommende iværksættere:	121 aktiviteter med i alt 4.011 brugere: ▪ 9 IDEA Houses (August 2009: 14 IDEA Houses) ▪ Gennemført 71 arrangementer med foredrag ▪ 50 andre aktiviteter i tilknytning til husene – herunder kurser, workshops, tooltrainingforløb, Second Life mv.
Materialer og publikationer:	26 aktiviteter/projekter: ▪ Udgivet 5 rapporter og 11 lærebøger, værktøjer mv. og givet støtte til 7 ▪ Støttet udgivelsen af 3 publikationer ▪ Udviklet e-værktøj til ventureevaluering og e-baserede iværksætter-videocases
Forskning og udvikling:	▪ Den årlige GEM-rapport og GEM antologi ▪ 2 papers, 1 rapport og 1 kursus ▪ 2 ph.d. studerende og 1 gæsteprofessor ▪ Ydet støtte med mindre beløb til en række projekter
Netværk:	25 aktiviteter: ▪ (Med)arrangør af 3 netværk og ydet støtte til yderligere 4 ▪ Afholdt 3 informationsarrangementer ▪ Gennemført 7 kurser for erhvervsfolk og rådgivere og ydet støtte til yderligere 3
Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser"	

På baggrund af de gennemførte aktiviteter udmærker IDEA sig blandt andet ved at stå for to trejdedele af de konferencer, seminarer og camps, der er blevet arrangeret eller støttet af de tre aktører.

IDEA har skabt et nationalt netværk af undervisere med interessefællesskab indenfor innovation og entreprenørskab og har som den eneste af de tre aktører deltaget i udviklingen af to formelle efteruddannelser målrettet undervisere – en international masteruddannelse i Enterpreneurship Education and Training (IMEET) og en diplomuddannelse for undervisere i innovation.

IDEA har i forhold til udbud af fag, kurser og forløb den største volumen af de tre aktører, og adskiller sig endvidere ved i højere grad at gennemføre aktiviteterne frem for udelukkende at yde økonomisk støtte til udviklingen.

IDEA har opbygget et landsdækkende net af studentervæksthuse – IDEA Houses – der udgør rammen for IDEAs iværksætterrelaterede aktiviteter. IDEA yder således herigennem en egentlig iværksætterrådgivning, og medarbejderne ved IDEA anvendes i stort og stigende omfang som rådgiver og mentor.

IDEA har som den eneste af de tre aktører selv udviklet værktøjer og materialer, især til brug for e-læring.

IDEA har som den eneste af de tre aktører tilknyttet forskere, der opbygger det forskningsmæssige grundlag for aktiviteterne og samtidig bidrager til profillering af IDEAs indsats.

Selvstændighedsfonden - Young Enterprise

Oprettet:	2004
Målgruppefokus:	Alle uddannelsesniveauer – dog med mest fokus på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau
Geografisk:	Hele landet
Bevillinger (2005-08):	Basisbevilling: 30 mio. Medfinansiering, partnerstøtte mv.: 76 mio.
Bevilling udløber:	Ved udgangen af 2011
Bestyrelsesformand:	Jørgen Mads Clausen

www.selvstaendighedsfonden.dk

Selvstændighedsfonden – Young Enterprise (YE) er en erhvervsdrivende fond med resultatkontrakt til Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Selvstændighedsfonden/YE er organiseret med 12 regionale afdelinger, der reelt tager form som 12 regionale foreninger, der hver har egen bestyrelse og sekretariat.

Selvstændighedsfonden/YE arbejder for at entreprenørskab bliver et element i alle uddannelser som en sammenhængende række af forløb og aktiviteter. Dette skal opnås ved at styrke den pædagogiske metode og ved at opkvalificere undervisernes og vejledernes kompetencer og ved at skabe et mere tæt samarbejde mellem erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner. Formålet er at påvirke holdningen til og interessen for iværksætteri, selvstændighed og innovation primært i uddannelsessektoren.

Dette skal gøre Danmark til et af de førende europæiske lande hvad angår intraprenør- og entreprenørskab.

Vision og mission
Den samfundsmæssige vision for Selvstændighedsfonden er at styrke Danmarks konkurrenceevne ved at påvirke holdninger til og interesse for iværksætteri, selvstændighed og innovation, primært gennem indsats i uddannelsessektoren. Selvstændighedsfonden skal dermed medvirke til at gøre Danmark til et af de førende europæiske lande hvad angår intraprenør- og entreprenørskab.

Selvstændighedsfonden vil prioritere aktiviteter, som
- medvirker til at skabe en sammenhængende iværksættersøjle i uddannelsessystemet (Entreprenørskabssøjlen)
- medvirker til opkvalificering af undervisernes og vejledernes kompetencer indenfor innovation, selvstændighed og iværksætteri.
- skaber netværk, kontakter og tæt samarbejde mellem erhvervslivet og udannelsesinstitutionerne

Kilde: Selvstændighedsfondens hjemmeside

Metodisk/didaktisk tilgang
Ifølge Selvstændighedsfondens har entreprenørskab i undervisningen mange dimensioner og kan iværksættes i mange forskellige kontekster. Men frem for alt er det en måde at tænke sit liv på.

Begrebet dækker over en persons motivation og evne til - enten som selvstændig eller som ansat i en virksomhed - at spotte en mulighed og forfølge den med henblik på at skabe social og økonomisk værdi.

Det drejer sig om at være foretagsom, at delagtiggøre og involvere sig. På folkeskoleniveau og gymnasialt plan handler entreprenørskab primært om en påvirkning af holdninger, hvor projektbaseret og entreprenøriel undervisning samt kreativitetsfremmende aktiviteter m.v. skal fremme lysten til at sætte i værk blandt børn og unge.

På de videregående uddannelser vil entreprenørskab i uddannelsessystemet i højere grad have fokus på viden, som er relevant for studerende, der ønsker at starte egen virksomhed, men i lige så høj grad viden, der er relevant for studerende, der ønsker at forfølge en karriere som ansat i en eksisterende virksomhed.

De indikatorer, som Selvstændighedsfonden har sat op for en entreprenøriel didaktik og pædagogik er følgende:

- Mulighedsidentifikation: Når eleverne og uddannelsesinstitutionen involverer sig aktivt i udviklingen af den virkelige verdens muligheder.
- Værdioptimering: Når elever og studerendes aktiviteter skaber værdi i form af viden, produkter og tjenesteydelser for andre både i og uden for uddannelsesinstitutionen.
- Skabelse: Når elevens/den studerendes faglige viden og færdigheder styrkes parallelt med evnen til kreativ og innovativ anvendelse af fagligheden.
- Realiseringsevne/ handlekraft: Når eleven /den studerende systematisk får udviklet sin realiseringskraft gennem strategiudvikling, planlægning, projekt og procesledelse, systematisk dataindsamling mv.
- Æstetiske processer: Når eleven/den studerende tilegner sig kompetencer inden for innovationsprocesser samt organisering af arbejds- og kundskabsformer mv., der understøtter innovation.
- Nyttiggørelse: Når eleven/den studerende tilegner sig kompetencer inden for områder, som er relevante, når man ønsker at iværksætte en samfundsmæssig eller erhvervsmæssig aktivitet.
- Involvering: Når uddannelsesinstitutionen/skolen stimulerer elevernes/de studerendes kreativitet, initiativ og nysgerrighed.
- Læringsrummet: Når uddannelsesinstitutionen/skolen og det omgivende samfund (fx med private og offentlige virksomheder, foreninger, institutioner o.a.) fungerer som ressourcer for hinanden, og man tænker "out of the box". (Partnerskaber).
- Fremtidsbevidsthed: Når elevernes/de studerendes læreprocesser tager udgangspunkt i skabende aktiviteter, der som udgangspunkt har et behov, en vision eller en tanke formuleret som: "Hvad nu hvis?"

Aktiviteter

Selvstændighedsfonden/YEs aktiviteter fremgår af nedenstående tabel. Tabellen bygger på Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: ”Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser”, der har

registreret alle Selvstændighedsfonden/YEs aktiviteter i perioden fra deres etablering i 2004 til publikationens udarbejdelse medio 2008.

Gennemførte aktiviteter (2004 – medio 2008)	
Konferencer, seminarer og camps:	(Med)arrangør af 9 aktiviteter med i alt >750 deltagere
Uddannelsesforløb og andre aktiviteter for undervisere:	51 aktiviteter med i alt >950deltagere: ▪ 44 kurser og seminarer i Young Enterprise og ydet støttet til yderligere 6 forløb ▪ Arrangør af Netværk for Entreprenørskab og Innovation i Skolen (NEIS)
Uddannelses- og kursustilbud til elever og studerende:	7 aktiviteter med i alt >100 deltagere: ▪ Støttet 5 forløb i den ordinære undervisning ▪ Arrangeret 2 sommerskoler
Oplysning og formidling:	212 formidlingsaktiviteter med i alt >15.000 besøgende: ▪ Ambassadørkorpset deltaget i 200 arrangementer ▪ Støttet til 5 projekter ▪ Gennemført 3 årlige konkurrencekoncepter indenfor Young Enterprise og støttet yderligere 4 konkurrencekoncepter
Støtte til kommende iværksættere:	303 aktiviteter med i alt >300 brugere: ▪ Støttet 3 "kuvøseordninger" ▪ Rådgivet ca. 300 potentielle iværksættere gennem ambassadørkorpset
Materialer og publikationer:	55 aktiviteter/projekter med i alt >70.848 brugere: ▪ Udviklet og udgivet 25 værktøjer og materialer ▪ Støttet 22 udviklingsprojekter ▪ 8 kernematerialer i Young Enterprise
Forskning og udvikling:	▪ Entreprenørskab i undervisningen ▪ Kortlægning i relation til Team Danmark ordning for iværksættere
Netværk:	4 aktiviteter: ▪ Arrangør af 1 netværk - NEIS ▪ Etableret Young Enterprise Alumni Group ▪ Støttet 1 studenternetværk ▪ Støttet udvikling af 1 kursus for voksne indvandrere
Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser"	

På baggrund af de gennemførte aktiviteter udmærker Selvstændighedsfonden/YE sig blandt andet ved årligt at holde en række efteruddannelsesforløb for lærer og undervisere.

Selvstændighedsfonden/YE gennemfører ikke selv elevforløb, da deres koncept bygger på efteruddannelse af lærer og undervisere, der så gennemfører forløb med deres klasser og hold. Selvstændighedsfonden/YE arrangerer i forlængelse heraf forskellige salgsmesser og konkurrencer som de studerende på baggrund af deres forløb i klasserne har mulighed for at deltage i.

Selvstændighedsfonden/YE står for to tredjedele af de undervisningsmaterialer, der er blevet udviklet og formidlet af de tre aktører. Selvstændighedsfonden/YE når således også ud til langt det største antal brugere med deres undervisningsmateriale.

Øresund Entrepreneurship Academy

Oprettet:	2006
Målgruppefokus:	De 12 danske og svenske medlemsuniversiteter
Geografisk:	Øresundsregionen
Bevillinger (2006-08):	Basisbevilling: 11 mio. Medfinansierin fra medlemsuniversiteter mv.: 15 mio.
Bevilling udløber:	Ved udgangen af 2008
Bestyrelsesformand:	Hans Möller

ØRESUND ENTREPRENEURSHIP ACADEMY

www.oeacademy.org

Øresund Entrepreneruship Academy (OEA) er en del af det formelle universitetssamarbejde: Øresundsuniversitetet. Akademiet er afgrænset til udelukkende at virke indenfor de 12 medlemmer af Øresundsuniversitetet.

OEAs sekretariat arbejder fra dels et kontor i København og dels et kontor i Lund.

OEA arbejder for at skabe konkurrencedygtige uddannelser i iværksætteri og øge antallet af studerende som starter egen virksomhed og skaber innovation i virksomheder og som indgår i innovationsmiljøer på begge sider af Øresund. Dette skal føre til at flere kompetente universitetsstuderende vælger at starte egen virksomhed og at kvaliteten og værditilvæksten i projekterne øges, hvilket vil føre til, at der skabes vækst og arbejdspladser i Øresundsregionen.

Vision
Øresund Entrepreneurship Academy tilstræber at blive et internationalt anerkendt akademi for entrepreneurship. Vi ønsker at forene transnationale kræfter og skabe et stærkt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne i Øresundsregionen. Vores mål er at udbyde konkurrencedygtige uddannelser indenfor iværksætteri.

Øresund Entrepreneurship Academy vil desuden bidrage til værdiskabelse i regionen ved at øge antallet af studerende som starter egen virksomhed og skaber innovation i erhvervslivet. Vi vil give dem de bedst mulige kompetencer til at drive en succesrig forretning med afsæt i Øresundsregionen.

Mission
Vores mission er at opbygge Øresundsregionen som en international hjørnesten indenfor uddannelse og forskning i iværksætteri. Med et forretningsorienteret og kreativt skabende perspektiv, arbejdes der efter international best practice.

Kilde: OEAs hjemmeside

Metodisk/didaktisk tilgang

Ifølge OEA skal akademiet medvirke til en praktisk funderet iværksætter dimension til så mange uddannelser indenfor Øresundsuniversitetet som muligt. Et initiativ der støttes af akademiet skal være praktisk indrettet således at det opererer i nært samarbejde med virksomheder, innovationsmiljøer og forskerparker.

OEA har til implementering af dette udviklet en kategoriseringsmodel (”stjernekort”) som de anvender til kortlægning og vurdering af projekter, hvortil der søges støtte. I modellen indgår fire pædagogiske og didaktiske kategorier, som efter Akademiets opfattelse alle bør vægtes højt i entrepreneurship-undervisning.

- Praktisk dimension: Der skal undervises i entrepreneurship ikke om. Undervisningen skal være praktisk indrettet, så de studerende kommer i direkte kontakt med erhvervslivet. Der kan eksempelvis holdes oplæg af en gæsteforelæser fra erhvervslivet eller bedre endnu den studerende er ude i virksomheden og løser en opgave.
- Elevdeltagelse: Learning by doing eller praktisk involvering er erfaringsvist den optimale måde at lære på. I denne forbindelse kan det indebære, at den studerendes egen forretningsidé er udgangspunkt for undervisningen.
- Tværfaglighed: Der lægges vægt på tværfaglighed i sammensætning af holdet og tilgangen til stoffet for at de studerende allerede i læreprocessen forberedes til "det virkelige liv".
- International dimension: Med globaliseringen er den internationale dimension blevet kritisk at have med i undervisningen. Hvordan etablerer man sig som virksomhed i udenlandske markeder, indgår der et studieophold i udlandet, er faget på engelsk? Er alle relevante spørgsmål til denne kategori."

Aktiviteter

OEAs aktiviteter fremgår af nedenstående tabel. Tabellen bygger på Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser", der har registreret alle OEAs aktiviteter i perioden fra deres etablering medio 2006 til publikationens udarbejdelse medio 2008.

Gennemførte aktiviteter (medio 2006 – medio 2008)	
Konferencer, seminarer og camps:	(Med)arrangør af 5 aktiviteter med i alt 345 deltagere
Uddannelsesforløb og andre aktiviteter for undervisere:	Støttet 1 teach-the-teacher aktivitet på DTU med i alt 25 deltagere
Uddannelses- og kursustilbud til elever og studerende:	17 aktiviteter med i alt ca. 300 deltagere: ▪ Støttet udviklingen af 1 masteruddannelse ▪ Støttet 13 fag og kurser på ordinære uddannelser ▪ Arrangeret 1 sommerskole og ydet støtte til yderligere 1
Oplysning og formidling:	>32 formidlingsaktiviteter med i alt >8.000 besøgende: ▪ Støttet 2 projekter og 1 samarbejde ▪ Gennemført 29 arbejdsmarkedsdage, festivals, konkurrencer mv.
Støtte til kommende iværksættere:	
Materialer og publikationer	Udgivet 3 halvårlige uddannelsesrapporter
Forskning og udvikling	▪ Deltaget i workshopforløb i et forskningsprojekt ▪ Kategoriseringsmodellen og afdækning af 'huller' ved brug af modellen
Netværk	Arrangør af 1 netværk
Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsens publikation: "Kortlægning af indsatsen for fremme af innovation og entreprenørskab i de danske uddannelser"	

På baggrund af de gennemførte aktiviteter udmærker OEA overordnet ved at have sit primære fokus på støtte til og formidling af aktiviteter.

OEA har i modsætning til de to andre aktører ikke at have fokus på efteruddannelse af undervisere eller udvikling af undervisningsværktøjer.

OEA har ikke studentervæksthuse og iværksætterrådgivning som del af deres virkefelt.

Bilag 1:
Uddybning af baggrund for Vækstforums indsats

Vækstforums indsats understøtter Regeringens mål om at Danmark i 2010 skal ligge i den europæiske elite på iværksætterområdet og i 2015 være blandt de samfund i verden, hvor der startes flest vækstvirksomheder. Regeringen har i denne sammenhæng lanceret en række initiativer, der tilsammen skal bidrage til, at disse mål nås, herunder etableringen af studentervæksthuse i tilknytning til videregående uddannelsesinstitutioner, jf. handlingsplanen "Et samfund med plads til det frie initiativ", okt. 2003 samt globaliseringsstrategien "Fremgang, Fornyelse og Tryghed, Strategi for Danmark i den globale økonomi" fra april 2006, hvori det fremgår:

"*Fundamentet for et samfund med mange vækstiværksættere er en kultur, der er kendetegnet ved viljen og evnen til at tænke kreativt, udvise virkelyst og turde tage en risiko. Grundlaget for en stærk selvstændighedskultur skal lægges allerede i skolen. Eleverne i folkeskolen og de gymnasiale uddannelser skal arbejde systematisk med idéudvikling i de eksisterende fag. På erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser skal de unge have tilbud om undervisning i entrepreneurskab og iværksætteri*"

Analyser viser at Danmark har en stor udfordring i at forbedre samspillet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet. Iværksætterindeks 2006 viser blandt andet, at danske universiteter ikke er ligeså aktive som de bedste amerikanske og canadiske universiteter i at motivere og uddanne de studerende til at blive iværksættere. Det danske uddannelsessystem har traditionelt været målrettet uddannelse af kommende medarbejdere og ledere i private og offentlige virksomheder. Der har kun i begrænset omfang været fokus på at udvikle selvstændighedskulturen hos de studerende. Det gælder både på de boglige og de håndværksprægede uddannelser.
Det er således en særlig udfordring at fremme aktiviteter og kompetencer på de videregående uddannelser i højere grad, end det er tilfældet i dag, således at de kan danne grundlag for etablering af nye, levedygtige virksomheder.

Sverige og USA er blandt de lande, der har haft gode erfaringer med initiativer, der skal motivere og uddanne studerende med gode ideer til at blive iværksættere. Det svenske innovationssystem er forankret omkring de svenske universiteter og tekniske højskoler med henblik på at øge samspillet mellem universitet og erhvervsliv. I forbindelse med universiteterne er der etableret en række ideværksteder, der skal understøtte udviklingen i de forskellige faser fra ide til etablering af virksomhed.

Næsten alle uddannelser rummer mulighed for at realisere en forretningside inden for faget. Uddannelserne skal derfor i langt højere grad end i dag opbygges og tilrettelægges, således at de studerende gennem undervisning i iværksætteri oplever, at der findes et alternativ til en fremtid som lønmodtager.
Springet fra studerende til indehaver af en virksomhed er stort for de fleste. Foruden den faglige videreudvikling af grundideen er der brug for sparring og rådgivning om forretningsudvikling og for fysiske faciliteter, såsom kontorlokaler, adgang til laboratoriefaciliteter m.v.
Der er således et behov for at give studerende mulighed for at afprøve og udvikle forretningsideer og dermed få flere ideer omsat til kommercielle aktiviteter. Samtidigt kan samspillet mellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet forbedres ved at de studerende tilbydes rådgivning og sparring fra erfarne erhvervsfolk.

Bilag 2:
Øvrige danske studentervæksthuse

I beskrivelsen af de øvrige danske studentervæksthuse kan der skelnes mellem studentervæksthuse, der er etableret med økonomisk støtte fra Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST) og studentervæksthuse, der er opført som IDEA Houses.

Erhvervs og Byggestyrelsen

Erhvervs og Byggestyrelsen (EBST) var i 2004 de første til at bevilge midler til etableringen af to studentervæksthuse ved videregående uddannelsesinstitutioner i henholdsvis København og Herning. I alt syv studentervæksthuse er blevet etableret med støtte fra EBST:

Væksthus+ (DTU, Lyngby)

www.vaeksthus.dtu.dk

Væksthus+ er etableret i 2004 af Danmarks Tekniske Universitet (DTU) i Lyngby.
Målgruppen er studerende, forskere og undervisere ved DTU.
Væksthus+ er etableret på baggrund af en bevilling på 2,4 mio. fra EBST i 2004.

SEA Inkubatorordningen (AAU, Ålborg)

www.sea.aau.dk

SEA (Supporting Entrepreneurship at Aalborg University) Inkubatorordningen er etableret i 2005 af Aalborg Universitet (AAU) i Ålborg.
Målgruppen er studerende, dimittender og ansatte fra AAU.
SEA Inkubatorordningen er etableret på baggrund af en bevilling på 3,6 mio. fra EBST i 2005.

Katalyst (KU Hum., København S)

www.katalyst.hum.ku.dk

Katalyst er etableret i 2006 af det Humanistiske fakultet ved Københavns Universitet i København S.
Målgruppen er studerende, kandidater og forskere ved fakultetet.
Katalyst er etableret på baggrund af en bevilling på 2,3 mio. fra EBST i 2006.

Katapult (KU Nat. Life. Sund. Pharma., København N)

www.katapult.ku.dk

Katapult er etableret i 2007 af et samarbejde mellem det Naturvidenskabelige-, Biovidenskabelige-, Sundhedsvidenskabelige- og Farmaceutiske fakultet ved Københavns Universitet i København N.
Målgruppen er studerende fra de fire fakulteter.
Katapult er etableret på baggrund af en bevilling på 2 mio. fra EBST i 2007.

IDEA

International Danish Entrepreneurship Academy (IDEA) har siden 2005 støttet etableringen af de såkaldte IDEA-Houses, der bygger på et studentervæksthuskoncept udviklet af IDEA.
IDEA har indtil videre støttet etableringen af i alt 14 studentervæksthuse - IDEA Houses - i henholdsvis:

Region Midt	Region Syd	Region Sjælland	Region Hovedstaden
Århus Horsens	Odense Sønderborg Kolding Vejle Esbjerg	Slagelse Roskilde Nykøbing Falster Næstved Vordingborg	København (CBS) København (Frederiksberg Seminarium)

Studentervæksthusenes målgruppe er studerende og dimittender fra videregående uddannelser.

Alle IDEA Houses bygger i modsætning til de øvrige studentervæksthuse på et fælles tilbud- og indholdskoncept udviklet af IDEA. Studentervæksthusene tilbyder de studerende praksisorienteret træning via kurser, camps og summerschools samt tilbud om rådgivning og coaching. Kernen i konceptet udgøres af 4 tilbud om kursusforløb: Idea Pilot, Business Pilot, Co-pilot samt Tool-training.

De fleste studerende bruger husenes IDEA-pilot program, som fokuserer på idégenerering, teamdannelse og vurdering af forretningsidéer. Mange af disse studerende går videre til Veture Cup konkurrencen. Andre studerende går videre med deres idé og får hjælp til at starte en ny virksomhed op. Over 500 studerende har siden Husenes start i 2006 fulgt disse kursus- og rådgivningsforløb.